

**БАЛАЛАР
АУРУЛАРЫН
ЖҮРГІЗУДЕ БЖАИЖ
(ИБВДВ)
МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ**

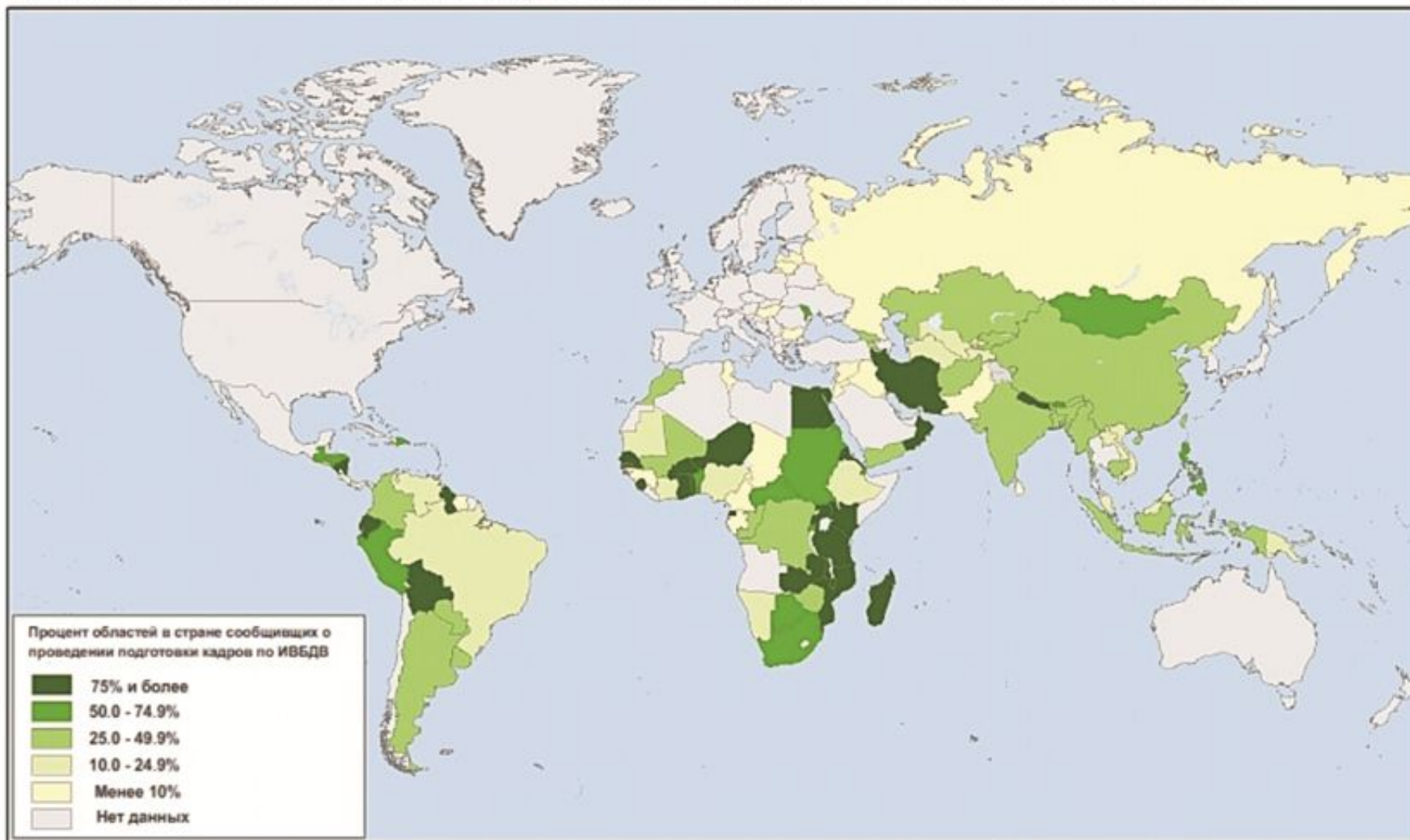
Темиргалиева Зарина 540-топ, ЖМФ.

БЖАИЖ – бұл бала жастағы негізгі себептеріне байланысты, аурушандық пен өлім көрсеткішін төмендетуге бағытталған стратегия

ДДСҰ және БҰҰ Балалар фонды (UNICEF) 1992 жылдан бастап БЖАИЖ стратегиясын құрастырды. Қазіргі таңда бұл стратегияны бүкіл әлем бойынша 100ден астам мемлекеттер қабылдады. БЖАИЖ стратегиясын енгізу дүние жүзіндегі нәрестелердің өлім көрсеткішін төмендету мен өмір сапасын жоғарлатуға әсерін тигізуде.

БЖАИЖ бойынша кадрларды енгізу аумағы. 2007 желтоқсан.

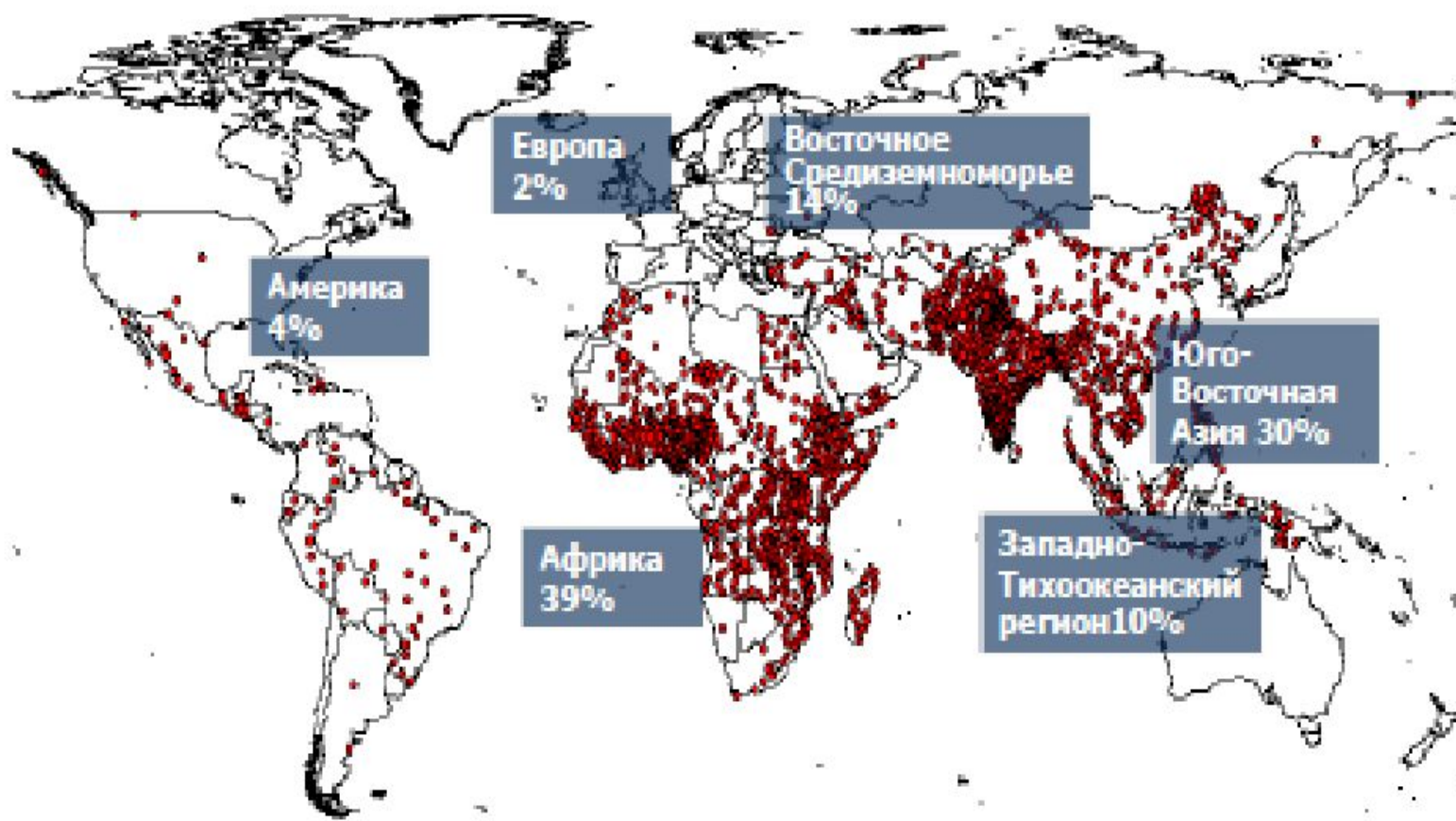
Охват подготовкой кадров по Интегрированному ведению болезней детского возраста по состоянию на Декабрь 2007

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the World Health Organization concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries. Dotted lines on maps represent approximate border lines for which there may not yet be full agreement. © WHO 2008. All rights reserved

Data Source: Child and Adolescent Health and Development
World Health Organization
Map Production: Public Health Mapping and GIS
World Health Organization

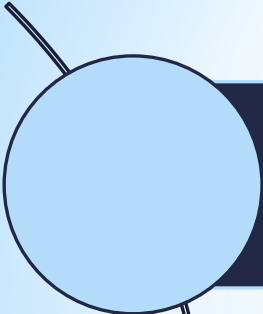
Балалар өлімі қай жерде?

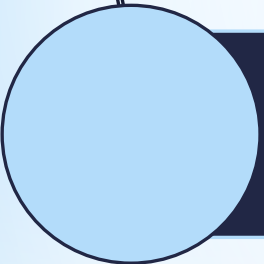
Развивающиеся страны: 99% - Африка и Азия: 69%

БЖАИЖ (ИВБДВ) – баланың жалпы қанағаттанарлық жағдайына жетуіне бағытталған, балалар денсаулығын сақтаудағы кешенді тәсіл. БЖАИЖ (ИВБДВ) негізгі мақсаты өлім көрсеткішін, аурушандықты, мүгедектікті төмендету, сонымен қатар 5 жасқа дейінгі балалардың физикалық және психикалық жақсарту болып табылады. БЖАИЖ (ИВБДВ) стратегия құрамына профилактикалық, сондай ақ емдік шаралар енеді.

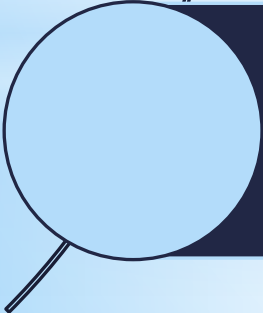
БЖАИЖ (ИВБДВ) стратегиясының басты назарында:

Медицина қызметкерлерінің ауруды жүргізудегі дағдыларын жақсарту

Жалпы денсаулық сақтау жүйесін жақсарту

Жанұя мен қоғам арасында қолданылатын денсаудық сақтаудың тәжірибесін жақсарту

БЖАИЖ негізі – ол ғылыми дәлелдерге негізделіп отырып жасалған нұсқаулықтар жиынтығы. Бұл нұсқаулықтар, медицина қызметкерлерін бала өлімі мен аурушаңдығымен күресудегі, қарапайым және эффективті құралдарды пайдалана отырып, алғашқы көмек көрсету үшін құрастырылған.

Әлемдік Банк мәліметтері бойынша(1993)
БЖАИЖ стратегиясы әлемдік аурушаңдықты (0-5) 14% дейін төмендетеді деген болжамда.

КЕШЕНДІ ТӘСІЛДІ НЕГІЗДЕУ

Жыл сайын 10млн бала 5жасқа жетпей көз жұмуда. Осы өлімнің басым көпшілігі небары 5 аурудан екен.

❖ **Пневмония**

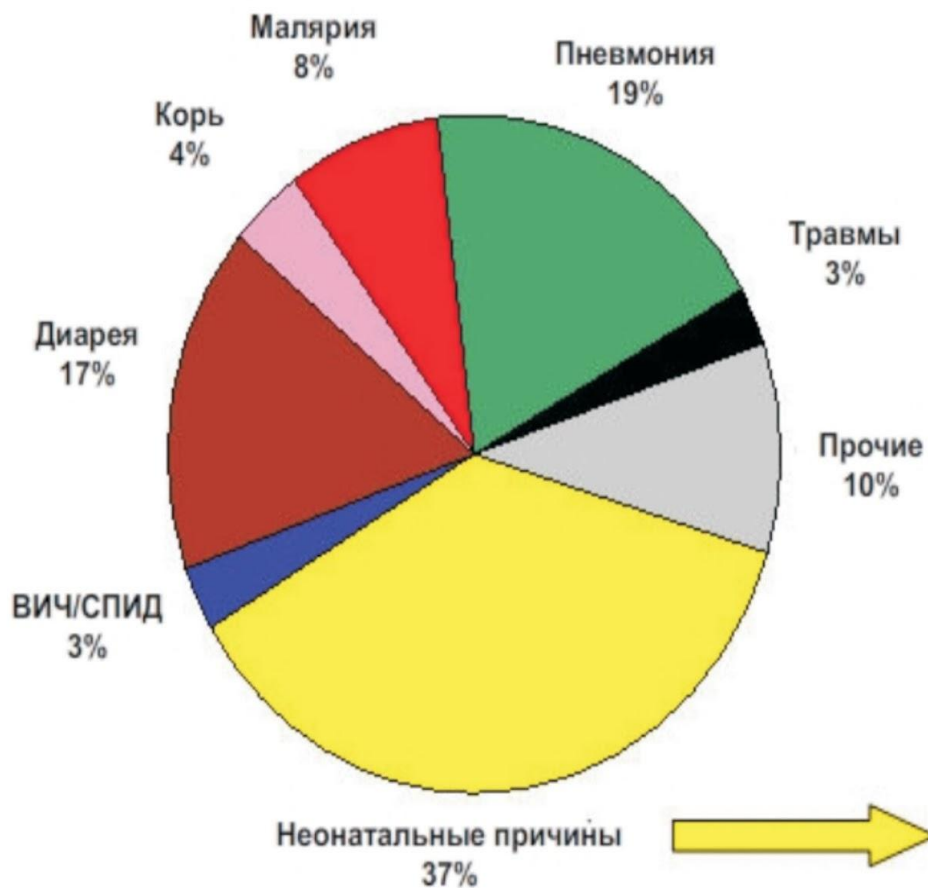
❖ **Диарея**

❖ **Безгек**

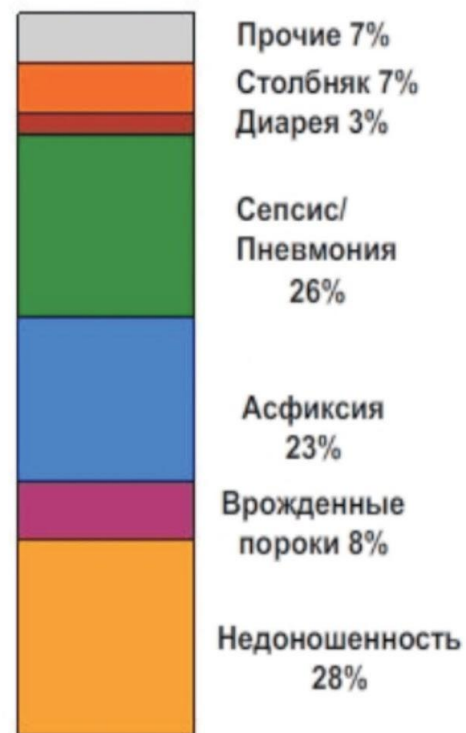
❖ **Қызылша**

❖ **Тамақтанудың бұзылысы**

Жаңа туған және 5 жасқа дейінгі балалар арасындағы өлімнің негізгі себептері, 2000-2003.

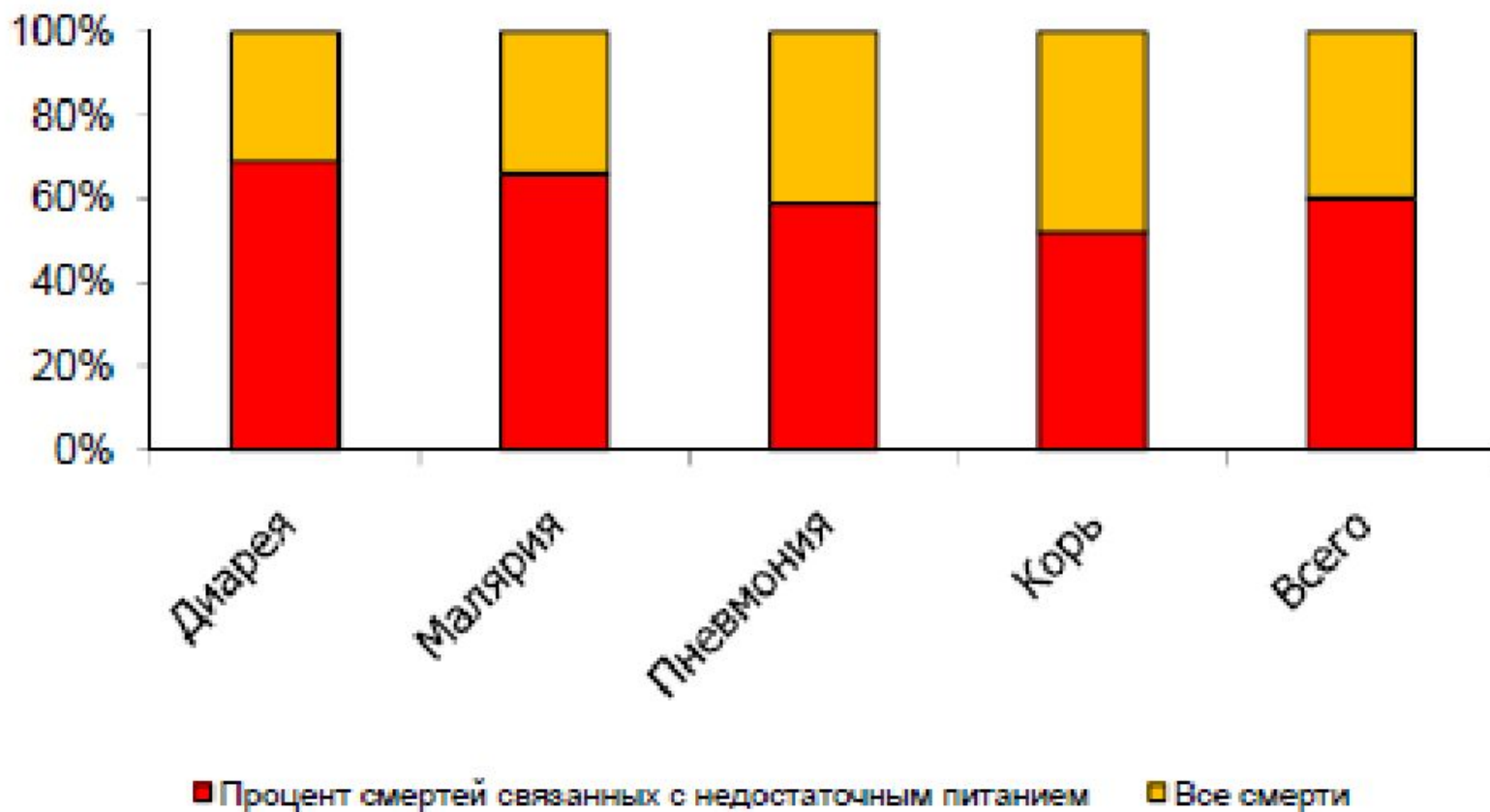
Причины неонатальной смертности

Недостаточность питания лежит в основе 53% всех смертельных исходов у детей в возрасте до 5 лет

Тамақтану жеткіліксіздігінің өлім көрсеткішіне әсері, 2000.

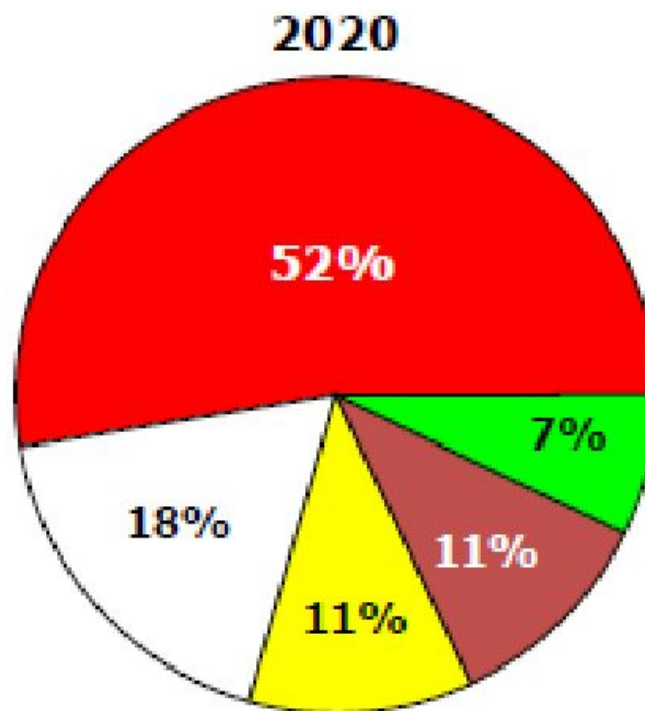
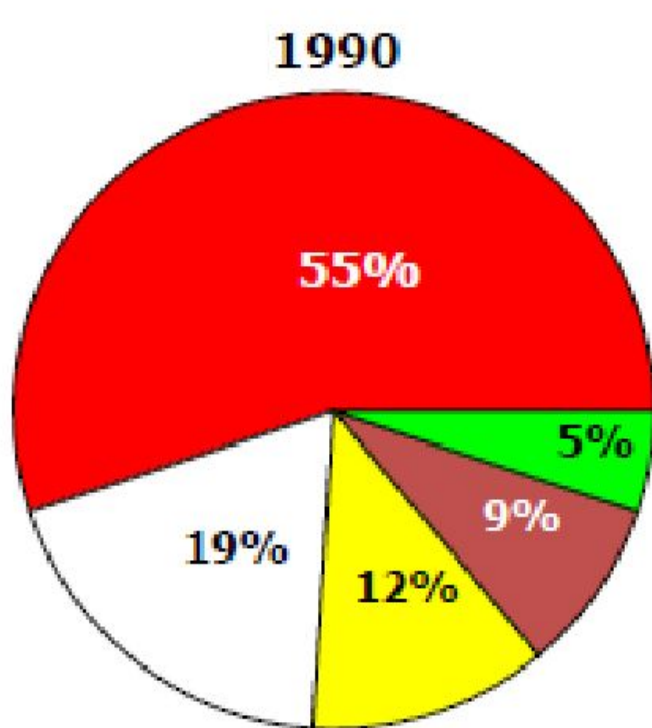

Источники:

• For cause-specific mortality: EIP/WHO.

• For deaths associated with malnutrition: Caulfield LE, Black RE. Malnutrition and the global burden of disease: underweight and cause-specific mortality.

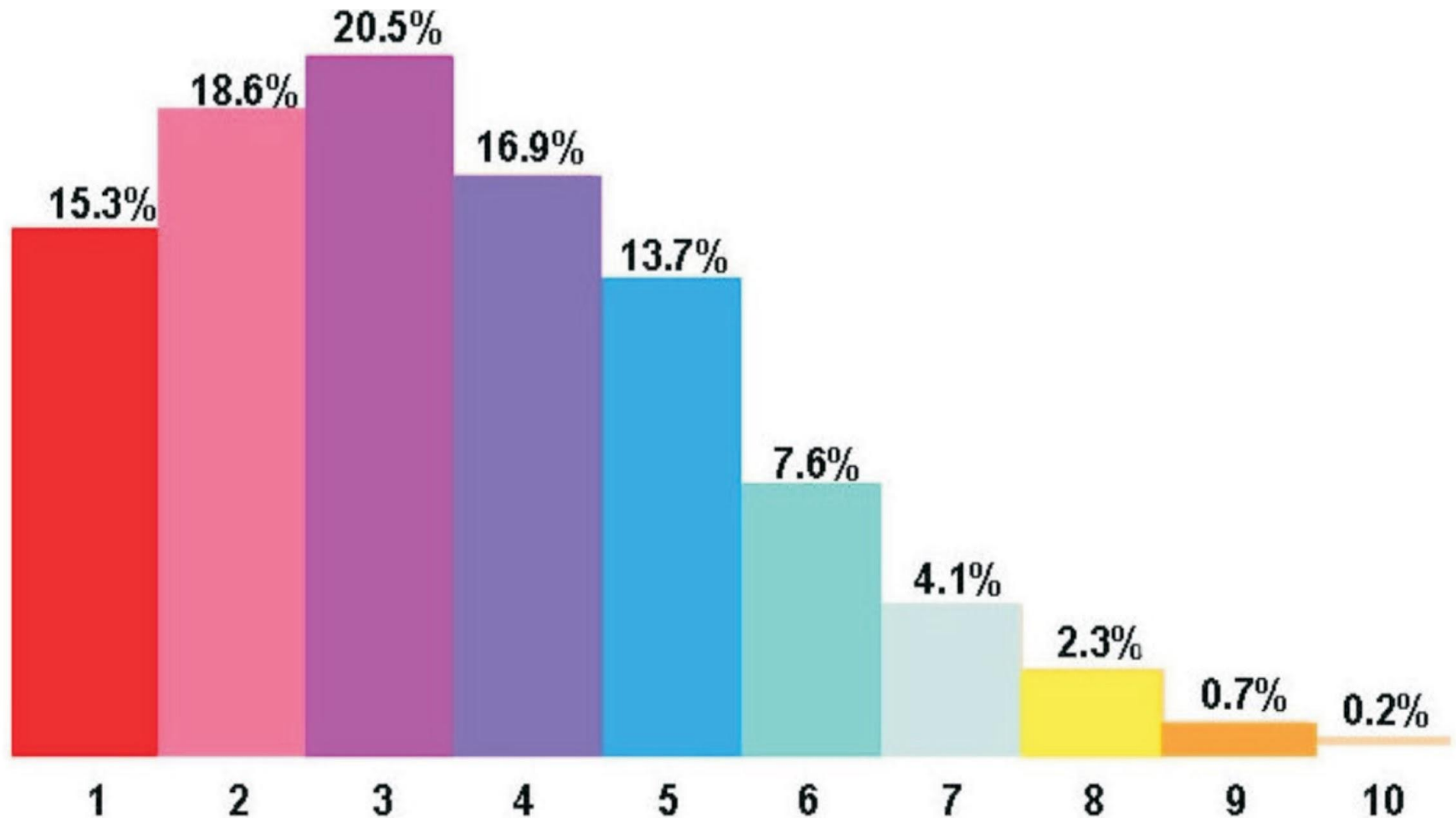
Әлемдегі 5 жасқа дейінгі балаларда өлімге әкелетін жағдайлар, 1990 және 2020 есеп

- 5 основных «убийц» детей: ОРИ, диарея, корь, малярия и нарушение питания
- Перинатальные состояния

- Прочие инфекционные заболевания
- Неинфекционные болезни
- Травмы

Науқас балалардың басым көпшілігінде бірнеше симптомдар кездеседі.

Число симптомов у больных детей в возрасте до 5 лет, выявленных в течение двух предыдущих недель. Бангладеш, 2000 (N - 1302)

БЖАИЖ стратегиясы:

БЖАИЖ құрамына кіретін компоненттер

Денсаулық сақтау жүйесінің жақсаруы

Аруды жүргізуді жақсарту

Жанұя мен қоғамдағы тәжірибе

Баланың құқығы

БЖАИЖ принциптері:

- Жалпы қауіп белгілерін қарау
- Негізгі симптомдарын нақтылау
- Шектеулі клиникалық симптомдар
- Ауруды классификациялау(3 түс)
- Негізгі дәрілік препараттардың шектеулі мөлшерін қолдану
- Баланы үй жағдайында қарауға консультация беру

Екі қосымша клиникалық процедуралар

«Золотой» педиатрический стандарт

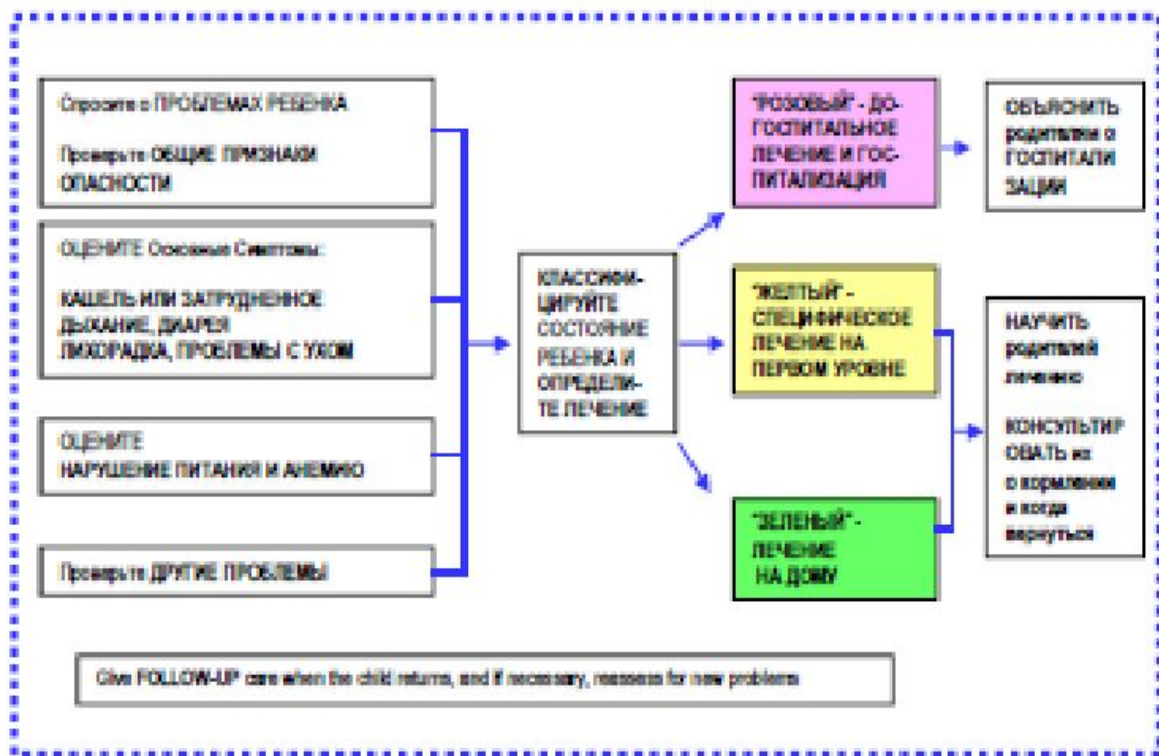

«ИВДВ» подход

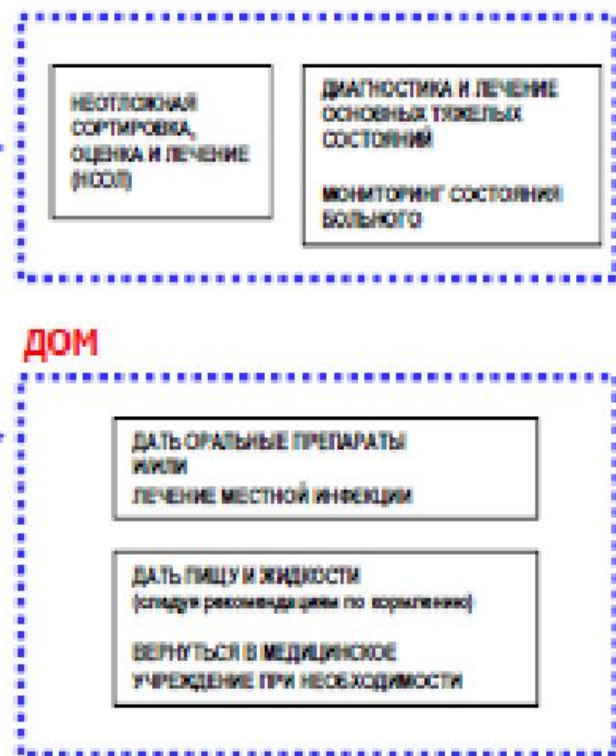

БЖАИЖ амбулаторияда, стационарда және үйде

МЕДИЦИНСКОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ АМБУЛАТОРНОГО УРОВНЯ

СТАЦИОНАР ПЕРВОГО УРОВНЯ

БЖАИЖ НЕГІЗГІ ҚАДАМДАРЫ:

1 ҚАДАМ - БАҒАЛАУ

Қабылдау кезінде медицина қызметкері эффективті қарым-қатынас дағдыларын қолданып, баладағы негізгі шағымдар мен баланың жағдайына баға беруі керек. Балада өте ауыр ауру немесе жергілікті бактериалды инфекция бар жоқтығын анықтау. Медициналық қызметкер анасына нақты және жиі кездесетін сұрақтар қояды. Баланың тамақтану мен иммунизация статусын бағалау. Сонымен қатар баланы жалпы қарау және қосымша мәселелерін қарау.

2 ҚАДАМ - АУРУДЫ ЖІКТЕУ

**СТАЦИОНАРҒА ЖИБЕРЕР АЛДЫНДА ТЕЗ АРАДА ЕМДЕУ ЖӘНЕ
ДЕРЕУ СТАЦИОНАРҒА ЖІБЕРУ**

**СПЕЦИФИКАЛЫҚ МЕДИЦИНАЛЫҚ ЕМДЕУ ЖӘНЕ
КОНСУЛЬТАЦИЯ**

УЙ ЖАҒДАЙЫНДА ЕМДЕУГЕ БАЙЛАНЫСТЫ КОНСУЛЬТАЦИЯ

3 ҚАДАМ - ЕМ ТАҒАЙЫНДАУ

- ❖ **ЕГЕР БАЛАНЫ ЖЕДЕЛ СТАЦИОНАРҒА ЖІБЕРУ КЕРЕК БОЛСА, ОНДА БАЛАҒА НЕГІЗГІ ЕМ КӨРСЕТУ КЕРЕК.**
- ❖ **ЕГЕР СПЕЦИФИКАЛЫҚ КӨМЕК КЕРЕК БОЛСА, ОНДА АМБУЛАТОРИЯ ЖАҒДАЙЫНДА ПРЕПАРАТТАРДЫ БЕРУ.**
- ❖ **ЕГЕР МАҢЫЗДЫ ЖАҒДАЙЛАР АНЫҚТАЛМАСА, ОНДА АНАСЫНА БАЛАСЫН УЙ ЖАҒДАЙЫНДА КҮТУ ТУРАЛЫ КЕҢЕС БЕРУ.**

4 ҚАДАМ - ЕМДЕУ

- ❖ СТАЦИОНАРҒА ЖИБЕРУ ҚАЖЕТ БАЛАЛАРҒА, АЛДЫН АЛА ЕМ ЖҮРГІЗЕДІ
- ❖ СПЕЦИФИКАЛЫҚ ЕМ ҚАЖЕТ БАЛАЛАРҒА СӘЙКЕС АНТИБАКТЕРИАЛДЫ ПРЕПАРАТТЫҢ БІРІНШІ ДОЗАСЫН БЕРЕДІ ЖӘНЕ АНАСЫНА ОРАЛЬДІ ПРЕПАРАТТЫ БАЛАСЫНА ҚАЛАЙ БЕРУ КЕРЕК ЕКЕНДІГІН, ҚАЛАЙ ТАМАҚТАНДЫРУ, СҰЙЫҚТЫҚ БЕРУ КЕРЕК ЕКЕНДІГІН, ЖЕРГІЛІКТІ БАКТЕРИАЛДЫ ИНФЕКЦИЯНЫ ҚАЛАЙ ЕМДЕУ КЕРЕКТІГІН УЙРЕТУ.
- ❖ УЙДЕ БАЛАҒА КҮТІМ КӨРСЕТУДІ УЙРЕТУ.

5 ҚАДАМ - АНАСЫНА КЕҢЕС БЕРУ.

- ❖ **ЕГЕР БАЛАНЫ ҚАЙТА ҚАРАУ КЕРЕК БОЛСА, ДӘРІГЕРІ АНАСЫНА ҚАШАН ҚАЙТА ҚАБЫЛДАУҒА КЕЛУ КЕРЕК ЕКЕНДІГІН ТҮСІНДІРЕДІ. СОНЫМЕН ҚАТАР АНАСЫНА МЕДИЦИНАЛЫҚ КӨМЕК ҚАЖЕТ БОЛАТЫН ЖАҒДАЙЛАРДЫҢ СИМПТОМДАРЫН АНЫҚТАУДЫ ТҮСІНДІРЕДІ.**
- ❖ **ҚАЖЕТ БОЛҒАН ЖАҒДАЙДА ДӘРІГЕР ТАМАҚТАНДЫРУДЫ, ОМЫРАУМЕН ЕМІЗУ ДАҒДЫСЫН БАҒАЛАП, КЕҢЕС БЕРЕДІ.**

6 ҚАДАМ - ҚАЙТА ҚАРАУДЫ ЖҮРГІЗУ.

КЕЙБІР НАУҚАС БАЛАЛАР ҚАЙТА
КЕЛУДІ ҚАЖЕТ ЕТЕДІ. БЖАИЖ
АРҚЫЛЫ СОЛ БАЛАЛАРДЫ ҚАЙТА
БАҒАЛАП, ЕМ ЖӘНЕ КҮТІМ
ТАЙЫНДАЙ АЛАДЫ.

Сонымен айтар болсақ, БЖАИЖ стратегиясы балалық шақтағы ауруларды нақты анықтауға, барлық мәнді ауруларды жүргізуді интеграциялау, медицина персоналының консультативті дағдыларын жақсартуға, сонымен қатар ауыр науқастанған балаларды стационарға жіберу қажеттілігін анықтап, осы процессті тездетуге бағытталған.

- ❖ Сондай-ақ бұл стратегия жанұяның медициналық көмекке жүгінуіне, тамақтануды және профилактикалық күтімді жақсарту, медицина қызметкерлерінің тағайындауларын дұрыс орындауға бағытталған.

**НАЗАРЛАРЫҢЫЗГА
РАХМЕТ!**

